

Målnummer: M9792-04 **Avdelning:** 13

Avgörandedatum: 2005-11-18

Rubrik: Tillsynsavgift-----Då anmälningsskyldighet till polis- eller åklagarmyndighet är ett led i tillsynen har tillsynsmyndigheten rätt att ta ut tillsynsavgift för kostnaden för detta arbete. Miljööverdomstolen fann att debitering med fem timmar för två polisanmälningar var för mycket och sänkte tidsåtgången till en timme per polisanmälan. Endast faktiska förhållanden skall rapporteras och inte några bedömningar göras av om överträdelsen kan föranleda fällande dom eller om det är ett ringa brott och andra straffrättsliga bedömningar. Dessa skall göras i den följande brottsutredningen.

Lagrum:

- 26 kap. 2 § och 27 kap. 1 § miljöbalken (1998:808)
- 9 kap. 3 § 1 st. förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken

Rättsfall:

REFERAT

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, miljödomstolen, dom den 9 december 2004 i mål nr M 3663-04, se bilaga A

KLAGANDE

Miljönämnden i Hörby kommun, 242 80 Hörby

MOTPART

Rugerups Bygg & Anläggnings AB

Ombud: OJ

SAKEN

Avgift för tillsyn enligt miljöbalken

MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Miljööverdomstolen fastställer miljödomstolens domslut.

YRKANDEN M.M. I MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljönämnden i Hörby kommun har yrkat att dess beslut 2003-06-24 i ärende nr 2002-1128 skall fastställas. Till stöd för yrkandet har nämnden, utöver vad som framgår av underinstansernas avgörande, anfört följande. Av 26 kap. 2 § miljöbalken framgår att tillsynsmyndigheten är skyldig att upprätta åtalsanmälningar, vilket är en del av tillsynsarbetet. Enligt 27 kap. 1 § miljöbalken får kommunfullmäktige meddela föreskrifter om avgifter för kommunala myndigheters kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. Miljöåklagarna har långtgående önskemål om hur åtalsanmälningarna skall vara

utformade och beträffande vilken dokumentation m.m. som är lämplig inför eventuell rättegång. Det finns en möjlighet att motivationen att upprätta tydliga och belysande åtalsanmälningar minskar om möjligheterna till avgiftsfinansiering saknas.

Rugerups Bygg & Anläggning AB har bestritt ändring.

MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

I 26 kap. 2 § miljöbalken stadgas en skyldighet för tillsynsmyndigheten att anmäla överträdelser av bestämmelser i balken eller föreskrifter meddelade med stöd därav till polis- eller åklagarmyndighet, om det finns misstanke om brott. Enligt förarbetena till bestämmelsen omfattar denna skyldighet att de faktiska förhållandena skall rapporteras. Däremot skall tillsynsmyndigheten inte själv göra någon bedömning av om överträdelsen kan föranleda fällande dom eller om det är ett ringa brott. Gärningens allvar, om vårdslöshet eller uppsåt förelegat, vem som är ansvarig för överträdelsen i straffrättslig mening och liknande bedömningar skall ske i den efterföljande brottsutredningen (prop. 1997/98:45, del 2, s. 267).

Anmälningsskyldigheten enligt 26 kap. 2 § miljöbalken utgör ett led i tillsynen. En tillsynsmyndighet har följaktligen rätt att ta ut kostnaderna för arbete med sådan anmälan genom en avgift med stöd av 27 kap. 1 § miljöbalken.

I detta mål har Miljönämnden i Hörby kommun debiterat fem timmars arbete med två polisanmälningar. I Miljööverdomstolen har nämnden förklarat tidsåtgången med de långtgående krav som miljöåklagarna ställer på anmälningarna.

Med hänvisning till nyss nämnt uttalande från förarbetena till bestämmelsen i 26 kap. 2 § miljöbalken får enligt Miljööverdomstolens mening det behövliga arbetet med anmälan i förevarande fall uppskattas till högst en timme per polisanmälan. Den av miljönämnden debiterade tillsynsavgiften för fem timmars arbete med två polisanmälningar bör således med stöd av 9 kap. 3 § första stycket förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken sättas ned med samma belopp som miljödomstolen satt ned avgiften med (3 tim x 575 kr).

Domen får enligt 23 kap. 8 § miljöbalken inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Per-Anders Broqvist, Rose Thorsén och Lars Dirke samt f.d. hovrättsrådet Arne Kardell, referent. Enhälligt.

BILAGA A

VÄXJÖ TINGSRÄTTS, MILJÖDOMSTOLEN, DOM

KLAGANDE

Rugerups Bygg & Anläggnings AB

Ombud: OJ

MOTPART

Miljönämnden i Hörby kommun

242 80 Hörby

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Skåne län beslut den 9 juli 2004, dnr 505-40364-03, se bilaga

1.

SAKEN

Avgift för tillsyn enligt miljöbalken

DOMSLUT

Miljödomstolen ändrar det överklagade beslutet endast på så sätt att avgiften sätts ner till 15 525 kr.

YRKANDE M.M.

Miljönämnden i Hörby kommun har påfört Rugerups Jordbruks AB, numera Rugerups Bygg & Anläggnings AB, avgift för tillsyn i samband med att det uppmärksammats att bolaget hade lagt upp rötslam på fastigheten X 1:10. Bolaget överklagade beslutet till länsstyrelsen som avslag överklagandet.

Bolaget har fullföljt sin talan till miljödomstolen och ifrågasatt miljönämndens rätt att ta ut tillsynsavgift trots att verksamheten inte var anmälningspliktig. Bolaget hävdar även att det över huvud taget inte varit fråga om en miljöfarlig verksamhet.

DOMSKÄL

Av 9 kap. 1 § miljöbalken framgår att med miljöfarlig verksamhet avses bl.a. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten.

Miljödomstolen gör följande bedömning.

Det torde stå klart att verksamheten som bestod i uppläggning av rötslam i varje fall kunde innebära risk för sådan olägenhet som avses i 9 kap. 1 § miljöbalken, att det varit fråga om miljöfarlig verksamhet och att miljönämnden sålunda ansvarade för tillsynen enligt miljöbalken, se 26 kap. 3 § tredje stycket. Dvs. miljönämnden ansvarar obligato-riskt för tillsynen över sådan verksamhet som inte är tillståndspliktig och oavsett om verksamheten är anmälningspliktig eller inte. Den omständigheten att det i målet om miljöstraffavgift har bedömts att det inte visats att det rört sig om en anmälningspliktig verksamhet, spelar därför ingen roll för frågan om nämnden har tillsyn över verksamheten eller inte.

Som länsstyrelsen har redogjort för, har nämnden i och för sig haft rätt att ta ut ersättning för arbete i samband med tillsynen. Av avgiftsbeslutet framgår emellertid att av det arbete som nämnden har tagit ut avgift för, (3 + 2 x 575=) 1 725 kr är att hänföra till arbete med polisanmälan. Att ta ut avgift för den typen av arbetsuppgifter får dock anses strida mot grundläggande förvaltningsrättsliga principer och den debiterade avgiften skall därför jämkas med det beloppet. Överklagandet skall avslås i övrigt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2.

Överklagande senast den 30 december 2004.

Anders Bengtsson Bertil Varenius

I avgörandet har deltagit rådmannen Anders Bengtsson, ordförande, och miljørådet Bertil Varenius.

Sökord:

Litteratur:
